

Školní družina

(příloha školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání ZŠ Poběžovice
„Učíme se pro život“)

Motto: „Družina hrou“

(Albert Einstein: „Hra je jeden z nejefektivnějších způsobů, jak zjednodušit
život...“)

Obsah	str. 1
1. Identifikační údaje	str. 2
2. Činnost družiny, cíle vzdělávání a klíčové kompetence	str. 3 - 4
3. Formy vzdělávání a jeho délka	str. 5 - 6
4. Časový plán a obsah vzdělávání.	str. 6 - 8
5. Materiální podmínky	str. 9
6. Podmínky přijímání uchazečů, průběh a ukončování vzdělávání	str. 9
7. Podmínky pro vzdělávání žáků se SVP	str. 9 - 10
8. Personální podmínky	str. 10
Ekonomické podmínky	str. 10
10. Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví	str. 10

1. Identifikační údaje

Název programu: Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Učíme se pro život“

Název školy: Základní škola Poběžovice

Adresa školy: Masarykova 282, 345 22 Poběžovice

Jméno ředitele: Ing. Petr Lehner

Kontakty: tel.č. 379497235

E-mail: skola@zspobezovice.cz

Zřizovatel

Název: MěÚ Poběžovice

Adresa: náměstí Míru 47, 345 22 Poběžovice

Kontakty: tel. č. 379497281

Další údaje

IČO : 75005409

REDIZO: 600065685

IZO ŠD: 115000101

2. Činnost družiny, cíle a klíčové kompetence

Dle Vyhlášky č. 74/2005 Sb. - o zájmovém vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů

Činnost družiny

- (1) Družina poskytuje zájmové vzdělávání žákům jedné školy nebo několika škol, případně i dětem v přípravné třídě jedné nebo více základních škol a dětem v přípravném stupni jedné nebo více základních škol speciálních.
- (2) Družina vykonává činnost ve dnech školního vyučování a o školních prázdninách. Po projednání se zřizovatelem může ředitel přerušit činnost družiny v době školních prázdnin.
- (3) Vzdělávací a výchovná činnost družiny se uskutečňuje především činnostmi uvedenými v § 2 odst. 1 písm. a), b) a f).

§ 2

Výchovně vzdělávací činnost v zájmovém vzdělávání

(1) Zájmové vzdělávání se uskutečňuje

- a) pravidelnou zájmovou, výchovnou, rekreační nebo vzdělávací činností včetně možnosti přípravy na vyučování,*
- b) příležitostnou zájmovou, výchovnou, rekreační nebo vzdělávací činností včetně možnosti přípravy na vyučování, c) táborovou činností a další obdobnou činností,*
- d) osvětovou činností včetně shromažďování a poskytování informací pro děti, žáky a studenty, popřípadě i další osoby, a činností vedoucí k prevenci rizikového chování a výchovou k dobrovolnictví,*
- e) individuální práci, zejména vytvářením podmínek pro rozvoj nadání dětí, žáků a studentů,*
- f) využitím otevřené nabídky spontánních činností, nebo*
- g) vzdělávacími programy navazujícími na rámcové vzdělávací programy škol.*

(4) Družina umožňuje účastníkům přihlášeným k pravidelné denní docházce i odpočinkové činnosti.

Činností družiny navazují na cíle stanovené ŠVP základní školy. ŠD dále rozvíjí znalosti

I. stupně ZŠ. Cílem je vytvořit zdravé prostředí, smysluplně vyplnit volný čas dětí a podporovat zdravý rozvoj dítěte a jeho osobnosti.

Cíle vzdělávání

1. **Probouzet v žákovi kladný přístup ke škole a ke vzdělání.** Naučit jej rozlišovat čas práce a čas odpočinku, relaxace. Rozvíjet jeho osobní přístup k získání nových vědomostí pro jeho osobní všeobecný rozhled. Motivovat pro celoživotní učení, podněcovat k tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů.
2. **Rozvíjet praktické dovednosti v zájmových činnostech.** Naučit vztahu k vlastnoručně vytvořenému výkresu, výrobku či naučené písni. Využívat dětské zvědavosti k samostatnému myšlení a tvoření vlastních prací. Naučit uvědomění si vlastní práce a citu k vytvořené věci. Zhodnotit svou činnost a uvědomit si sebe, svůj čas na práci a odpočinek.
3. **Naučit žáka správným zásadám chování ke spolužákům i dospělým osobám,** oslovování a zdravení, žádosti o pomoc. Nevyvolávat konfliktní situace. Rozvíjet kamarádství, schopnost spolupracovat, pomáhat mladším spolužákům při činnostech, respektovat práci a úspěchy vlastní i

ostatních. Vést k toleranci ke spolužákům jiné kultury, bez předsudků o společenských vrstvách a majetku. Naučit žáka správnému a uctivému chování k pedagogům a starším osobám.

4. **Vést žáka aktivně ke vztahu k vlastnímu zdraví, zdravému prostředí ve společnosti a přírodě.** Učit žáka, být za své zdraví zodpovědný. Využívat akcí preventivního programu proti šikaně a drogám. Ujasnit si důležitost pobytu v přírodě pro zdravý vývoj jedince.
5. **Vést k odpovědnosti za své konání při všech činnostech.**

Klíčové kompetence

Činnost ŠD ústí v získávání určitých kompetencí (dovedností, schopností, vědomostí, postojů).

Klíčové kompetence jsou definovány jako obecně přenositelné a použitelné soubory kvalit osobnosti, zahrnující vědomosti intelektové dovednosti postoje, hodnotové orientace, které každý člověk potřebuje k tomu, aby mohl plnohodnotně žít v současném světě.

Kompetence k učení

Učí se s chutí, započatou práci dokončí, klade si otázky a hledá na ně odpovědi, umí zhodnotit své výkony, učí se nejen spontánně, ale i vědomě, získané vědomosti dává do souvislostí, získané zkušenosti uplatňuje v praxi, rozvíjí schopnost přemýšlet a rozhodovat se.

Kompetence k řešení problémů

Všímá si problémů a dění, chápe, že vyhýbání se problémům nevede k cíli, rozlišuje správná a chybná řešení, vymýšlí nová řešení, započaté činnosti dokončuje, přijímá odpovědnost za výsledek řešení problémů, nenechá se odradit neúspěchem a vytrvale směřuje k řešení.

Kompetence komunikativní

Naslouchá druhým, vyjadřuje vhodně souvislými větami myšlenky, sdělení, otázky a odpovědi, komunikuje bez ostychu s vrstevníky i s dospělými, dokáže vyjádřit své pocity gestem, řečí i dalšími prostředky, komunikuje kultivovaně, využívá ke komunikaci telefon, zapojí se aktivně do společenského dění školy i obce, rozvíjí slovní zásobu.

Kompetence sociální a interpersonální

Je odpovědný za své chování, je tolerantní k odlišnostem jiných, dokáže si poradit nebo požádat o pomoc, rozpoznává vhodné i nevhodné chování, dokáže se prosadit i podřídit, přijmout kompromis, ve skupině spolupracuje, dělí se o pomůcky a materiál, chápe pravidla společenského chování a běžně se jimi řídí, respektuje zájmy jiných.

Kompetence činnostní a občanské

Uvědomuje si svá práva a povinnosti, chová se zodpovědně k sobě i k druhým, dbá o své zdraví a bezpečí, odhaduje rizika svého jednání, vnímá krásy přírody a cíleně o ně pečuje, aktivně se zapojuje do prospěšných a charitativních akcí, učí se plánovat, organizovat a řídit, ctí a chrání kulturní a duchovní hodnoty a tradice, chová se zodpovědně při krizových situacích, aktivně se zapojuje do zlepšování školního prostředí.

Kompetence pracovní a trávení volného času

Umí si vybrat zájmovou činnost, dokáže se zapojit a uplatnit v kolektivu, své zájmy rozvíjí v individuálních a skupinových činnostech, plánuje, organizuje a řídí jednoduché činnosti, používá bezpečně nástroje, materiály a vybavení, dodržuje vymezená pravidla.

To vše zařazovat přiměřeně k věku dítěte.

Kompetence digitální

Umí zapnout a vypnout PC, vyhledává obrázky, informace, pracuje s nimi, využívá didaktické hry k rozvoji klíčových kompetencí, chová se na internetu bezpečně.

3. Formy vzdělávání a jeho délka

Veškeré činnosti ve ŠD jsou dány Vyhláškou č. 74/2005 Sb, ve znění pozdějších předpisů. Všechny aktivity dětí jsou přizpůsobeny věku a momentální náladě dětí. Vykonnávají je dobrovolně, na základě vzbuzeného zájmu a motivace, měly by jim přinášet kladné emoce, radost a uspokojení. Obsahově nelze mezi nimi vést přesnou hranici. Pravidelné, příležitostné a spontánní činnosti na sebe přirozeně navazují.

Formy vzdělávání:

Pravidelné

– jedná se o každodenní činnost přihlášených žáků v ŠD, která představuje zejména organizované aktivity zájmového charakteru zaměřené především na rukodělnou práci, činnost tělovýchovného charakteru a patří sem také práce zájmových útvarů.

Příležitostné

– jedná se o činnosti nezahrnuté do pravidelné týdenní skladby činností - slavnosti, výlety, exkurze, kulturní akce, sportovní soutěže, charitativní akce (účastní se nejen přihlášení žáci ŠD, ale i další osoby – rodinní příslušníci apod.)

Spontánní ranního provozu, následně po obědě a v koncových hodinách provozu družiny (v době sloučení tří oddělení družiny). Vychovatelka při této formě vzdělávání nejen zajišťuje BOZP žáků, ale zároveň navozuje a podněcuje jejich vlastní aktivitu.

Metody práce:

- komunikativní kruh, beseda, rozhovor a diskuse
- soutěže, kvízy, doplňovačky, skládačky
- malba, kresba, mozaika, koláž,
- dramatizace, četba, zpěv, hra na nástroj
- pohybové a sportovní hry, soutěže
- vycházky – turistické, přírodovědné, poznávací
- sáňkování, bobování - besídky, vystoupení, výstavy
- exkurze, výlety
- digitální kompetence: bezpečně zapnout a vypnout PC, vyhledávání obrázků, informací, didaktické hry na „Didakta Sova“ a na „Děčko hry“

Délka vzdělávání – provozní doba ŠD

Ranní družina začíná v 6:30 hodin a žáci přicházejí do 7:20hod. V 7:35 hodin odcházejí žáci na vyučování do svých tříd. Odpolední provoz družiny začíná po skončení vyučování v 11:25, končí v 16:00 hodin.

6:30-7:35	Spontánní činnosti – individuální činnost - stolní a společenské hry, práce s knihou a časopisem, výtvarné činnosti, ranní svačina
11:25-11:45	Společný oběd - hygienické prvky, zásady správného stolování
11:45-12:30	Odpočinkové a rekreační činnosti - stolní a společenské hry, stavebnice, hračky, výtvarné techniky
I. oddělení	
12:30-13:00	Společný oběd - hygienické prvky, zásady správného stolování
13:00-14:30	Zájmové činnosti, pobyt venku - pracovní-technická, přírodovědná, hudební, výtvarná, společensko-vědní, sportovní činnost
14:30-16:00	Spontánní činnost - individuální činnost, odpolední svačina, didaktické hry... dle výběru dětí
II. oddělení	
12:15-13:00	Společný oběd - hygienické prvky, zásady správného stolování
13:00-14:30	Zájmové činnosti, pobyt venku - pracovní-technická, přírodovědná, hudební, výtvarná, společensko-vědní, sportovní činnost
14:30-15:00	Spontánní činnost - individuální činnost, odpolední svačina, didaktické hry... dle výběru dětí
III. oddělení	
12:30-14.30	Zájmové činnosti, pobyt venku - pracovní-technická, přírodovědná, hudební, výtvarná, společensko-vědní, sportovní činnost

4. Časový plán a obsah vzdělávání

Září: Poznáváme se

Seznámení s oddělením, režimem a vychovatelkami školní družiny

Hry: poznáš kamaráda, chyt' si místo, seznamovací hry, pohybové hry, společenské hry, vztahy mezi všemi

Digitální kompetence: bezpečné zapnutí a vypnutí počítače, poučení: bezpečný internet, určení pravidel při využívání počítače

Říjen: Barvy podzimu

Tematické vycházky do přírody, pozorování změn v přírodě Hry:

didaktické – matematické, míčové hry, Hádej, co jíš....

Sběr přírodnin a práce s nimi, ekologická výchova, komunikativní kruh

Digitální kompetence: upevňování zásad: bezpečný internet, seznámení se s didaktickým programem „Didakta Sova“, upevňování pravidel při využívání počítače

Listopad: Kouzlíme s přírodou

Barevné kouzlení, bavíme se podle zájmu Hry:
slovní fotbal, hudební hry, přetahovaná atd.

Využití přírodnin – výroba draků, otisky listů, práce s papírem, Halloween

Digitální kompetence: upevňování zásad: bezpečný internet, seznámení se s didaktickým programem „Děčko hry“, upevňování pravidel při využívání počítače

Prosinec: Kouzlo Vánoc

Vyprávění o Vánocích a dodržování vánočních zvyků

Hry: kolektivní hry na sněhu, Rozpoznej, co slyšíš....

Výroba dárečků, přání, koledy, zimní radovánky, vánoční dekorace, vánoční besídka

Digitální kompetence: upevňování zásad: bezpečný internet, seznámení se s prohlížečem obrázků, upevňování pravidel při využívání počítače

Leden: Bílá paní Zima

Zimní sportování v přírodě, bezpečnost při zimních sportech a hrách

Hry: hudebně pohybové hry, základy první pomoci

Paní Zima maluje – ztvárnění zimních motivů výtvarnými technikami zvířátka v zimě, stopy zvířat

Digitální kompetence: upevňování zásad: bezpečný internet, seznámení se s prohlížečem obrázků, upevňování pravidel při využívání počítače

Únor: Znáš svou obec

Historie obce, pověsti, orientace, důležité budovy, okolní vesnice

Hry: Na listonoše, Poznej, kdo jsem, co dělám.

Kreslím naši obec, stavíme naši obec, četba pověstí, ztvárnění obce různými

Technikami, co se mi líbí nebo nelíbí na vesnici

Digitální kompetence: upevňování zásad: bezpečný internet, vyhledávání obrázků, upevňování pravidel při využívání počítače, vyhledávání zajímavých informací

Březen: Jarní probuzení

Příroda se probouzí, první jarní květiny, Den země, tradice jara – Velikonoce

Hry: míčové hry – školka s míčem, cvičení na lavičkách, hudebně pohybové hry
Digitální kompetence: upevňování zásad: bezpečný internet, vyhledávání obrázků, upevňování pravidel při využívání počítače, vyhledávání zajímavých informací

Duben: Svět pohádek

Pohádkové bytosti, četba pohádek, komunikativní kruh – dobro nebo zlo, písničky z pohádek

Hry: společenské hry, Škatulata, Najdi skrytý nápis. . . ., tanec ve dvojicích, atd.

Ilustrace pohádkových postav, skládání z papíru – čepice, záložka do knihy

Digitální kompetence: upevňování zásad: bezpečný internet, vyhledávání obrázků, upevňování pravidel při využívání počítače, vyhledávání zajímavých informací

Květen: Děti a doprava

Pravidla silničního provozu, bezpečnost, moje kolo, kvízy s dopravní tematikou

Hry: pohybové hry – Barevná auta, Na křižovatky, Na chodce. . .

Den matek – výroba dárků, přáníček

Digitální kompetence: upevňování zásad: bezpečný internet, vyhledávání

obrázků, upevňování pravidel při využívání počítače, vyhledávání zajímavých informací

Červen: Sportujeme, závodíme pro radost

Sport jako koníček, druhy sportů, letní a zimní sporty, zdravý životní styl, využití volného času

Hry: pohybové hry na hřišti, Dětský den – soutěživé zábavné odpoledne, netradiční sporty, výtvarné ztvárnění – prázdniny v pohybu, různé sporty

Digitální kompetence: upevňování zásad: bezpečný internet, vyhledávání

obrázků, upevňování pravidel při využívání počítače, vyhledávání zajímavých informací

Akce plněné průběžně ve školním roce:

- Orientace v přírodě, ve vsi, stopovačky
- Přírodovědné kvízy, hádanky, rébusy, hlavolamy - soutěže
- Poslech čteného textu, dramatizace pohádek - vystoupení
- Poznávání rostlin, živočichů – ZOO koutky, ochrana přírody
- Soutěže v tělocvičně, na hřišti
- Návštěva budov v Poběžovicích – obecní úřad, hasičská zbrojnice, pošta, nádraží, obchody - Vánoční besídka
- Klouzání, sáňkování, bobování, zimní radovánky
- Tradiční zvyky – Velikonoce – pomlázky
- Den matek, Den dětí

5. Materiální podmínky

Prostory školní družiny jsou umístěny v budově základní školy. Školní družina je rozdělena do tří oddělení po 30 žácích.

První oddělení je umístěno v samostatné místnosti v přízemí školy. Herna je rozdělena na část odpočinkovou a hrací s kobercem, která slouží i k drobným aktivitám a na část vybavenou stoly a židlemi sloužící převážně k tvořivým činnostem, kde je podlaha s linem.

Druhé oddělení využívá prostor učebny ve II. patře, kde je dopoledne vyučování. V zadní části učebny je malý kout s kobercem využívaný k relaxacím, odpočinkům a rekreačním činnostem. Učebna je vybavena jedním žákovským počítačem a také stoly a židlemi sloužící k estetickým, výtvarným, tvořivým a přírodovědným činnostem, kde je podlaha s linem. Učebna slouží i k drobným pohybovým aktivitám.

Prostory školní družiny III. oddělení jsou umístěny v budově základní školy. Školní družina (s maximálním počtem 30 žáků) využívá prostor učebny v I. patře, kde je dopoledne vyučování. V přední části se nacházejí dva žákovské počítače, v zadní části je koberec určen k relaxační a odpočinkové činnosti. Stoly a židle v učebně se využívají pro výtvarnou, estetickou a tvořivou činnost. Po celé učebně je podlaha s linem.

Materiální podmínky v družině jsou dobré, veškeré pomůcky a potřebný materiál jsou průběžně dle potřeby doplňovány. Větší pohybové aktivity probíhají v tělocvičně ZŠ nebo v parku, který se nachází blízko ZŠ.

Školní klub využívá prostory školy dle zaměření kroužku a jeho potřeb.

6. Podmínky přijímání uchazečů, průběh a ukončování vzdělávání

Informace o podmínkách přijímání uchazečů, průběhu a ukončování vzdělání žáků docházejících do ŠD jsou součástí Vnitřního řádu ŠD.

1. Činnost družiny je určena přednostně pro žáky prvního stupně základní školy přihlášené k pravidelné denní docházce.
2. V družině se činnostmi uvedených v § 2 odst. 1. písm. b), c) a f) mohou účastnit i žáci nebo děti, kteří nejsou přijati k pravidelné denní docházce do družiny.
3. Podmínkou pro přijetí uchazeče k činnosti družiny uvedené v § 2 odst. 1. písm. a) nebo c) je písemná přihláška. Součástí přihlášky k činnosti družiny uvedené v § 2 odst. 1. písm. a) je písemné sdělení o rozsahu docházky a způsobu odchodu účastníka z družiny.

7. Podmínky pro činnost dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí mimořádně nadaných

Pro děti vyžadující specifický pedagogický přístup přizpůsobujeme zájmové vzdělávání potřebám, které vyplývají z jejich zdravotního oslabení nebo postižení. Do ŠD jsou začleňovány také děti s oslabeným rodinným zázemím nebo děti pocházející z jazykově odlišného prostředí. Dětem se speciálními vzdělávacími potřebami bude při jejich začleňování do volnočasových aktivit věnována

průběžná zvláštní pozornost podle charakteru jejich znevýhodnění. Pro rozvoj talentovaných dětí bude nabízet školní družina další doplňkové aktivity v oblastech jiných zájmů. Pro naplnění vzdělávacích potřeb a potenciálu každého (nadaného) žáka je vytvářen ucelený soubor podmínek, které jsou vzájemně propojeny a působí dlouhodobě. Proto je důležité, kromě individuální práce s každým nadaným žákem, rozvíjet systém podpory nadání a péče o nadané na strategické a koncepční úrovni.

8. Personální a podmínky

Zájmové vzdělávání je zajištěno v současné době třemi vychovatelkami se středoškolským vzděláním, které již absolvovaly několik vzdělávacích kurzů a vysokoškolské studium v oblasti: pedagog volného času a vychovatel. Dle možností se budou dále vzdělávat v akreditovaných kurzech i samostudiem.

9. Ekonomické podmínky

Úplata za školní družinu se hradí dle vnitřní směrnice školy.

Výši úplaty může ředitel snížit nebo od úplaty osvobodit, jestliže:

- a) účastník nebo jeho zákonný zástupce je příjemcem opakujících se dávek pomoci v hmotné nouzi podle zákona o pomoci v hmotné nouzi,
- b) účastníkovi nebo jeho zákonnému zástupci náleží zvýšení příspěvku na péči podle zákona o sociálních službách, nebo
- c) účastník svěřený do pěstounské péče má nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte podle zákona o státní sociální podpoře a tuto skutečnost prokáže řediteli.

Dále může být úplata snížena:

- a) účastníkům, kteří se účastní více než dvou činností daného školského zařízení,
- b) účastníkům, kteří jsou zapsáni k pravidelné činnosti, v případě účasti v dalších činnostech daného školského zařízení.
- c) pokud je v kalendářním měsíci omezen nebo přerušen provoz družiny po dobu delší než 5 dnů, úplata se účastníkovi poměrně sníží.
- d) (viz Směrnice – Úplata za vzdělání v ŠD)

10. Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Na počátku školního roku jsou žáci poučeni o bezpečnostních a společenských normách ve všech prostorách využívaných školní družinou a při společných akcích. V případě úrazu jsou žáci opětovně poučeni o prevenci a bezpečnosti. Drobné úrazy se zaznamenávají do knihy drobných úrazů a jsou sděleny zákonným zástupcům. O nemoci nebo větším úrazu vychovatelka okamžitě informuje telefonicky zákonného zástupce žáka. Seznam s telefonními čísly je v třídní knize ŠD. Lékárnička je k dispozici ve školní sborovně. Vychovatelky zvládají zásady poskytování první pomoci. Každý úraz bude od 1. 9. 2023 evidován elektronicky (náhrada knižní formy).